

Izvorni znanstveni članak/
Original scientific paper
Prihvaćeno: 1. listopada 2018.

izv. prof. dr. sc. Snježana Dobrota

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

Odsjek za učiteljski studij

dobrota@ffst.hr

Kristina Topić, magistrica primarnog obrazovanja

Baška Voda

kristinatopic78@gmail.com

GLAZBENE PREFERENCIJE UČENIKA PREMA GLAZBAMA SVIJETA I HRVATSKOJ TRADICIJSKOJ GLAZBI¹

Sažetak: U radu su istražene glazbene preferencije učenika osnovne škole prema glazbama svijeta i hrvatskoj tradicijskoj glazbi. U okviru istraživanja primijenjen je upitnik općih podataka te skala procjene za ispitivanje glazbenih preferencija na uzorku od 159 učenika trećih i sedmih razreda osnovne škole. Rezultati ne potvrđuju povezanost spola i preferencija glazbi svijeta i hrvatske tradicijske glazbe. Uočena je povezanost dobi, izvođačkog medija i tempa te preferencija glazbi svijeta i hrvatske tradicijske glazbe. Iako smo pretpostavili da će sudionici više preferirati hrvatsku tradicijsku glazbu budući da im je ona poznatija, utvrđeno je kako pokazuju veće preferencije glazbi svijeta. Slijedom toga, u radu se naglašava potreba implementiranja glazbi svijeta i hrvatske tradicijske glazbe u nastavu glazbe što je moguće ranije.

Ključne riječi: interkulturalno glazbeno obrazovanje, nastava glazbe, pjevanje, slušanje.

UVOD

Jedan od najznačajnijih ciljeva nastave glazbe na svim razinama obrazovanja je razvijanje glazbenog ukusa učenika i uspostavljanje kriterija za vrednovanje glazbe različite stilske provenijencije. Prema Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, jedan od odgojno-obrazovnih ciljeva umjetničkog područja je „usvajanje temeljnih znanja i pozitivnog odnosa prema hrvatskoj kulturi i kulturama drugih naroda, prema kulturnoj i prirodnoj baštini te univerzalnim humanističkim vrijednostima“ (Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, 2010: 153). Slijedom toga, među očekivanim postignućima učenika za Glazbenu kulturu i umjetnost nalaze se sljedeće formulacije: „učenici će izraziti pripadnost, zajedništvo, suživot i snošljivost glazbenim aktivnostima...upoznati i po-

1 Rad pod naslovom *Glazbene preferencije učenika prema glazbama svijeta i hrvatskoj tradicijskoj glazbi* diplomatska je radnja obranjena 2016. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, na Odsjeku za učiteljski studij, pod mentorstvom dr. sc. Snježane Dobrota.

štivati vlastitu tradiciju i kulturu te ih istraživati i usporediti s tradicijama i kulturama drugih naroda... jačati iskustvo pripadnosti, zajedništva i suživota te istraživati mogućnosti komunikacije glazbom između različitih kultura i umjetničkih područja” (Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje: 2010: 157, 163, 170).

U nižim razredima osnovne škole nastava glazbe se realizira kroz aktivnosti pjevanja, sviranja, slušanja glazbe i glazbene kreativnost. U predmetnoj nastavi navedenim aktivnostima dodaju se glazbene igre, slušanje i upoznavanje glazbe, izvođenje glazbe i upoznavanje glazbenog pisma, slobodno, improvizirano ritmiziranje, kretanje na glazbu, ples i sviranje te rad s računalom. Program nastave glazbe je otvoren, što znači da postoje obavezni sadržaji, odnosno slušanje i upoznavanje glazbe, ali da je učitelj slobodan u izboru načina aktivnog muziciranja (Nastavni plan i program za osnovnu školu, 2006: 66).

Upoznavanje tradicijske glazbe, bilo da se radi o hrvatskoj tradicijskoj glazbi ili glazbama svijeta, moguće je ostvariti putem različitih aktivnosti nastave glazbe, u prvom redu pjevanja i slušanja glazbe. Analizirajući udžbenike Glazbene kulture Dobrota (2016a) navodi kako se u nižim razredima osnovne škole učenici susreću uglavnom s hrvatskom tradicijskom glazbom, osim nekoliko primjera za slušanje koji potječu iz Afrike i Japana. U višim razredima osnovne škole značajno se povećava udio hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta, ali i skladbi koje su inspirirane tradicijskom glazbom. U nekim se udžbenicima nalazi i cijelo poglavlje pod nazivom Hrvatska tradicijska glazba koje donosi informacije i glazbene primjere koji potječu iz različitih folklornih regija Hrvatske.

Današnje glazbeno obrazovanje uglavnom počiva na tradiciji zapadne klasične glazbe koja se u glazbenim krugovima percipira kao glazbena univerzalija (Dobrota, 2012: 75). Upoznavanjem hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta učenici uočavaju kako se, u odnosu na zapadnu klasičnu glazbu, ovdje radi o potpuno različitim fenomenima kojima se ne može pristupiti na identičan način. Osim toga, oni razvijaju svijest o nacionalnom identitetu ali i o vlastitom identitetu kao građanina svijeta. Na takav način učenici upoznaju različite kulture i njihovu glazbu, razvijaju toleranciju prema različitostima te razvijaju svoje interkulturalne stavove.

Brojna istraživanja potvrđuju povezanost između interkulturalne poduke, interkulturalnih stavova i preferencija glazbi svijeta (Dobrota, 2016b; Larson, 1998; Isma, 2001; Sam Palmić, 2010; 2013; Volk, 1998; Whiter-Ross, 1999). Fung (1994) je istraživao povezanost između preferencija glazbi svijeta i interkulturalnih stavova studenata neglazbenika. Uočio je postojanje značajne korelacije između preferencija glazbi svijeta i interkulturalnih stavova sudionika te generalno veće preferencije instrumentalnih, u odnosu na vokalne ulomke. Dvije godine kasnije Fung (1996) istražuje povezanost između glazbenih osobina i poznatosti glazbe te preferencija studenata glazbenika i neglazbenika prema glazbama svijeta iz Afrike, Azije i Latinske Amerike. Rezultati ukazuju na povezanost svih glazbenih osobina s preferencijama glazbi svijeta, pri čemu glazbenici više preferiraju glazbu složene teksture, a neglazbenici glazbu umjereno složene teksture. Poznatost glazbe pozitivno je povezana s preferencijama glazbi svijeta.

CILJ I PROBLEM ISTRAŽIVANJA

Cilj ovog istraživanja je ispitati glazbene preferencije učenika trećih i sedmih razreda osnovne škole prema hrvatskoj tradicijskoj glazbi i glazbama svijeta.

U skladu s navedenim ciljem formulirani su sljedeći problemi istraživanja:

Istražiti utjecaj spola na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.

Istražiti utjecaj dobi na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.

Istražiti utjecaj izvođačkog medija na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.

Istražiti utjecaj tempa na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.

Istražiti utjecaj geografskog lokaliteta na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta.

U skladu s navedenim problemima istraživanja postavljene su i sljedeće hipoteze:

H1: Učenice u odnosu na učenike u većoj mjeri preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta.

H2: Učenici trećeg razreda u odnosu na učenike sedmog razreda u većoj mjeri preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta.

H3: Učenici više preferiraju vokalno-instrumentalnu hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta nego instrumentalnu hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta.

H4: Učenici više preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta brzog nego hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta sporog tempa.

H5: Učenici više preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu nego glazbe svijeta.

METODA

SUDIONICI

Ispitivanje je provedeno u Splitu (OŠ Sućidar, OŠ Marjan), Baškoj Vodi (OŠ Bariše Graniča Meštra) i Drnišu (OŠ Antuna Mihanovića - Petropoljskog) na uzorku od 159 učenika trećih i sedmih razreda osnovne škole (tablica 1). Istraživanje je provedeno u razdoblju od 9. do 20.11.2015.

Tablica 1. Struktura uzorka (N=159)

RAZRED	SPOL	N
treći	M	44
	Ž	35
sedmi	M	36
	Ž	44
UKUPNO		159

INSTRUMENT I POSTUPAK ISPITIVANJA

Za potrebe istraživanja konstruiran je upitnik (Prilog1). Pitanja u prvom dijelu upitnika odnose se na sociodemografska obilježja sudionika. Drugi dio upitnika je skala

procjene sviđanja glazbe i glazbeni nosač zvuka na kojemu se nalazi dvanaest glazbenih ulomaka hrvatsketradicijske glazbe i glazbi svijeta, svaki u trajanju od oko jedne minute (tablica 2). Sudionicima je objašnjena svrha provođenja istraživanja, zajamčena im je anonimnost te su zamoljeni da iskreno i precizno odgovaraju na pitanja.

Glazbeni nosač zvuka konstruiran je isključivo za potrebe ovog istraživanja, a kriterij izbora glazbenih ulomaka bile su postavljene hipoteze (glazbe svijeta/hrvatska tradicijska glazba različitog tempa i izvođačkog sastava). Zadatak sudionika je bio da nakon odslušanog glazbenog ulomka na ljestvici Likertova tipa, zaokruživanjem brojeva od jedan do pet (1=uopće mi se ne sviđa; 2=ne sviđa mi se; 3=osrednje mi se sviđa; 4=sviđa mi se; 5=jako mi se sviđa), procijene stupanj sviđanja pojedinog glazbenog ulomka. Sudionicima nije rečeno o kojim se glazbenim ulomcima i izvođačima radi.

Tablica 2. Glazbeni primjeri na nosaču zvuka

Područje iz kojeg glazba potječe	Glazbeni primjer			
	brzi tempo/ vok.-instr.	brzi tempo/ instr.	polagani tempo/ vok.-instr.	polagani tempo/ instr.
Hrvatska tradicijska glazba	Čučerje je naše selo, HKPD Bosiljak Sjevروزapadna i središnja Hrvatska	Kozatuš (Bilogora), Stjepan Večković, dvojnice Sjevروزapadna i središnja Hrvatska	Oj, gusle moje, instrumentu stari guslar Zoran Strujić, Srijane Gorska Hrvatska	Zeleni se livada, Marinko Dekanić, Rokovci, dvojnice Slavonija, Baranja i Srijem
	Kaleto moja draga, Klapa Moreška Dalmacija	Međimurski lepi dečki, tamburaški sastav Ogranka Seljačke sloge, Donja Dubrava Međimurje i Podravina		Jurjevska Ivica Ivanković, Kupljenovo, jedinka Sjevروزapadna i središnja Hrvatska
Glazbe svijeta	Wenn ich auf hohen Bergen steh', Franzl Lang Njemačka		Esa noche, Café Tacuba Meksiko	Fukaki Umi No Kanata, Yoshida Brothers Japan
	Lord of the Dance; The Irish Rovers Irska		Sponji reggae, Black Uhuru Jamajka	

REZULTATI I DISKUSIJA

H1: Učenice u odnosu na učenike u većoj mjeri preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta.

Kako bismo testirali prvu hipotezu izračunat je t-test kojim se ispitaio utjecaj spola na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta (tablica 3). Dobiveni rezultati ukazuju na nepostojanje statistički značajne razlike u preferencijama hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta između učenika i učenica, osim u slučaju glazbe sporoga tempa koju u većoj mjeri preferiraju učenice.

Dobiveni rezultati nisu u skladu s brojnim istraživanjima koja potvrđuju utjecaj spola na glazbene preferencije te naglašavaju kako učenice u odnosu na učenike generalno više preferiraju glazbu (Harrison i O'Neill, 2003; LeBlanc, 1982; LeBlanc i sur., 1999). Hargreaves, Comber i Colley (1995) ističu kako učenice preferiraju raznolikije glazbene stilove nego učenici, a to objašnjavaju činjenicom da učenice imaju bolju glazbenu poduku od učenika.

Tablica 3. Utjecaj spola na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta

	Spol	N	M	t	df	p
glazbe svijeta	M	80	19,962	-1,756	157	0,081
	Ž	79	21,113			
hrvatska tradicijska glazba	M	80	3,992	-1,756	157	0,081
	Ž	79	4,223			
vokalno-instrumentalna	M	80	26,112	-0,322	157	0,747
	Ž	79	26,379			
instrumentalna	M	80	15,387	-1,308	157	0,192
	Ž	79	16,367			
brzi tempo	M	80	22,337	0,268	157	0,789
	Ž	79	22,126			
spori tempo	M	80	19,025	-1,997	157	0,047
	Ž	79	20,671			

$p < 0,05$

H2: Učenici trećeg razreda u odnosu na učenike sedmog razreda u većoj mjeri preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta.

Kako bismo provjerili drugu hipotezu također je izračunat t-test kojim se ispitaio utjecaj dobi na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta (tablica 4). Rezultati pokazuju postojanje statistički značajne razlike u preferenciji hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta između učenika trećih i sedmih razreda osnovne škole, pri čemu mlađi učenici više preferiraju i hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta, bez obzira na izvođački medij i tempo.

Dobiveni rezultati u skladu su s rezultatima istraživanja Hargreavesa, Combera i Colleya (1995) koji su istraživali glazbene preferencije engleskih učenika i uočili da su mlađi učenici otvoreniji prema različitim glazbenim stilovima.

Tablica 4. Utjecaj dobi na preferencije tradicijske glazbe

	razred	N	M	t	df	p
glazbe svijeta	3	79	22,101	5,073	157	0,000
	7	80	18,987			
hrvatska tradicijska glazba	3	79	4,420	5,073	157	0,000
	7	80	3,797			
vokalno-instrumentalna	3	79	28,822	7,100	157	0,000
	7	80	23,700			
instrumentalna	3	79	18,354	7,685	157	0,000
	7	80	13,425			
brzi tempo	3	79	24,759	7,420	157	0,000
	7	80	19,737			
spori tempo	3	79	22,316	6,678	157	0,000
	7	80	17,400			

$p < 0,05$

H3: Učenici više preferiraju vokalno-instrumentalnu hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta u odnosu na instrumentalnu hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta.

Kako bismo ispitali preferiraju li učenici vokalno-instrumentalnu u odnosu na instrumentalnu glazbu, izračunat je t-test (tablica 5). Rezultati ukazuju na postojanje statistički značajne razlike, pri čemu učenici generalno više preferiraju vokalno-instrumentalnu u odnosu na instrumentalnu glazbu.

Dobiveni rezultati u potpunosti su suglasni s rezultatima Dobrote (2016b) koja je provela istraživanje na studentskoj populaciji i uočila kako studenti pokazuju značajno veće preferencije vokalno-instrumentalnih, u odnosu na instrumentalne ulomke glazbi svijeta. Rezultati koji su dobiveni u našem istraživanju samo su djelomično u skladu s rezultatima LeBlanca (1981) koji je istraživao utjecaj izvođačkog medija na glazbene preferencije učenika petog razreda osnovne škole. LeBlancovi rezultati potvrđuju da, u slučaju klasične glazbe, sudionici preferiraju instrumentalnu u odnosu na vokalno-instrumentalnu glazbu. Što se tiče rock/pop glazbe, sudionici preferiraju vokalno-instrumentalnu u odnosu na instrumentalnu glazbu, a u slučaju jazza instrumentalnu u odnosu na vokalno-instrumentalnu glazbu. Naši rezultati u potpunosti su oprečni rezultatima Funga (1994) koji je na uzorku studenata uočio veće preferencije instrumentalnih nego vokalnih ulomaka glazbe svijeta te rezultatima Simsa i Cassidy (1997) koji ističu da prisustvo ili odsustvo teksta u glazbi ne utječe na dječje glazbene preferencije.

Tablica 5. Utjecaj izvođačkog medija na preferencije hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta

	N	M	t	df	p
vokalno-instrumentalna	159	26,24528	34,69222	158	0,00
instrumentalna	159	15,87421			

$p < 0,05$

H4: Učenici više preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta brzog nego hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta sporog tempa.

Kako bismo ispitali postoji li statistički značajna razlika u preferenciji tradicijske glazbe s obzirom na tempo, izračunat je t-test (tablica 6). Dobiveni rezultati ukazuju na postojanje statistički značajne razlike, pri čemu učenici više preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta brzog, u odnosu na hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta sporog tempa.

Takvi su rezultati u skladu su s rezultatima brojnih istraživanja koji pokazuju kako slušatelji generalno preferiraju glazbu bržeg tempa (LeBlanc, 1981; LeBlanc i Cote, 1983; LeBlanc i McCrary, 1983; LeBlanc i sur., 2000-2001; Sims, 1987).

Tablica 6. Utjecaj tempa na glazbene preferencije tradicijske glazbe

	N	M	t	df	p
brzi tempo	159	22,233	7,138	158	0,000
spori tempo	159	19,843			

H5: Učenici više preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu nego glazbe svijeta.

Iako smo pretpostavili da će učenici pokazati veće preferencije hrvatske tradicijske glazbe, budući da bi im takva glazba trebala biti poznatija nego glazbe svijeta, rezultati t-testa pokazuju kako oni ipak više preferiraju glazbe svijeta (tablica 7).

Dobiveni rezultati nisu u skladu s rezultatima istraživanja koja potvrđuju povezanost između glazbenih preferencija i poznatosti glazbe (Carper, 2001; Getz, 1966; Peery i Peery, 1986).

Tablica 7. Utjecaj geografskog lokaliteta iz kojega potječe glazbe na glazbene preferencije sudionika

	N	M	t	df	p
hrvatska tradicijska glazba	159	3,084	-13,7261	158	0,000
glazbe svijeta	159	4,107			

ZAKLJUČAK

Rezultati istraživanja pokazuju kako učenice i učenici uglavnom u jednakoj mjeri preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta. Međutim, ono što je za glazbene pedagoge od posebnog značaja jest činjenica da mlađi učenici, odnosno učenici trećeg razreda osnovne škole, više preferiraju hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta u odnosu na učenike sedmih razreda osnovne škole. LeBlanc (1991)

takav trend objašnjava pojmom otvorenosti (eng. open-earedness) i definira ga kao toleranciju slušatelja prema različitim glazbenim stilovima. Razmatrajući utjecaj sazrijevanja na promjene glazbenih preferencija, LeBlanc predlaže četiri hipoteze i to: „(1) mlađa djeca su otvorenija prema različitoj glazbi; (2) otvorenost se smanjuje ulaskom u adolescenciju; (3) postoji djelomičan preokret otvorenosti kako slušatelj sazrijeva od adolescencije prema mlađoj odrasloj dobi; (4) otvorenost opada kako slušatelj sazrijeva i ulazi u stariju dob“ (LeBlanc, 1991; prema Dobrota i Reić Ercegovac, 2016: 25). Spoznaja o otvorenosti učenika mlađe dobi prema različitim glazbenim stilovima za glazbenog bi pedagoga trebala predstavljati veliki glazbeno-pedagoški izazov.

Rezultati našeg istraživanja ukazuju i na to da sudionici više preferiraju vokalno-instrumentalnu, nego instrumentalnu glazbu. Međutim, rezultati brojnih istraživanja (LeBlanc, 1981, LeBlanc i Cote, 1983) ukazuju na nepostojanje generalnih preferencija vokalne ili instrumentalne glazbe, budući da su, prema njihovom mišljenju, takve preferencije ovisne o glazbenom stilu.

Našim istraživanjem potvrđeno je da učenici više preferiraju glazbu brzog, nego glazbu sporog tempa. Do sličnih su rezultata došli LeBlanc i suradnici (1988), koji su istraživali preferencije tempa kod sudionika različitih dobnih skupina, od učenika trećeg razreda osnovne škole do studenata. Budući da su kod svih sudionika uočene veće preferencije glazbe brzog tempa, autori sugeriraju određene glazbeno-pedagoške implikacije i to u smjeru korištenja glazbe bržeg tempa prilikom uvođenja nepoznate glazbe u nastavu.

Polazeći od pretpostavke da učenici bolje poznaju hrvatsku tradicijsku glazbu i imajući u vidu činjenicu da se poznata glazba više preferira (Carper, 2001; Getz, 1966; Peery i Peery, 1986), pomalo nas iznenađuju rezultati našeg istraživanja koji pokazuju da učenici više preferiraju glazbe svijeta nego hrvatsku tradicijsku glazbu.

Rezimirajući dobivene nalaze možemo istaknuti kako je učenike od najranije dobi potrebno okružiti kvalitetnim i raznovrsnim glazbenim ostvarenjima budući da su djeca vrlo fleksibilna i otvorena prema različitim glazbenim podražajima. Nadalje, implementirajući hrvatsku tradicijsku glazbu i glazbe svijeta u nastavu, učenici upoznaju glazbenu baštinu svoje kulture ali i glazbenu baštinu dalekih, njima nepoznatih kultura. Na taj način oni izgrađuju svoj nacionalni identitet, razvijaju toleranciju prema različitostima i izgrađuju svoje interkulturalne stavove. Kako ističe Seeger, „Svako glazbeno iskustvo je putovanje – nekima je takvo putovanje dulje i bogatije nego drugima...takva fascinantna putovanja mogu započeti u našim školama, omogućujući učenicima putovanje u smjerovima koje samo možemo zamisliti“ (Seeger, prema Reimer, 2002: 115).

LITERATURA

1. Carper, K. (2001). The effects of repeated exposure and instructional activities on the least preferred of four culturally diverse musical styles with kindergarten and pre-k children. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 151:41-50.
2. Dobrota, S. (2016a). Interkulturalizam u nastavi glazbe. U: V. Ivkov (ur.). *Prvi naučni i umjetnički simpozijum Muzika između teorije i prakse* (str. 186-199). Srbija, Novi Sad: Akademija umetnosti Novi Sad.
3. Dobrota, S. (2016b). Povezanost između interkulturalnih stavova studenata i preferencija glazbi svijeta. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 62 (1): 209-220.
4. Dobrota, S., i Reić Ercegovac, I. (2016). Zašto volimo ono što slušamo: glazbeno-pedagoški i psihologijski aspekti glazbenih preferencija. Split: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu.
5. Dobrota, S. (2012). *Uvod u suvremenu glazbenu pedagogiju*. Split: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu.
6. Fung, V. C. (1996). Musicians' and Nonmusicians' Preferences for World Musics: Relation to Musical Characteristics and Familiarity. *Journal of Research in Music Education*, 44(1): 60-83.
7. Fung, V. C. (1994). Undergraduate Nonmusic Majors' World Music Preference and Multicultural Attitudes. *Journal of Research in Music Education*, 42(1): 45-57.
8. Getz, R. P. (1966). The effects of repetition on listening response. *Journal of Research in Music Education*, 14 (3): 178-192.
9. Hargreaves, D.J., Comber, C., i Colley, A. (1995). Effects of age, gender and training on musical preferences of British secondary school students. *Journal of Research in Music Education*, 43 (3): 242-250.
10. Harrison, A. C., i O'Neill, S. A. (2003). Preferences and children's use of gender-stereotyped knowledge about musical instruments: Making judgements about other children's preferences. *Sex Roles*, 49 (7):389-400.
11. Isma, A. (2001). *Cross-Cultural Awareness: Students' Attitudes Toward People of a Different Ethnic and Cultural Background*. Doctoral Dissertation, Walden University, 2001). *Dissertation Abstracts International*, 63-04A, 1232.
12. Larson, D. A. (1998). *A Study of, and the Effects of, Multicultural Understandings Through a Multicultural Music Curriculum, Specifically in two Predominantly European American Communities of Southwest Minnesota*. Master's thesis, Southwest State University. *Master's Abstracts International*, 38-05, 1154.
13. LeBlanc, A. (1981). Effects of style, tempo, and performing medium on children's music preference. *Journal of Research in Music Education*, 29 (2):143-156.
14. LeBlanc, A. (1982). An interactive theory of music preference. *Journal of Music*

- Therapy, 19 (1): 28-45.
15. LeBlanc, A. (1991). Effect of maturation/aging on music listening preference: a review of the literature. Paper presented at the Ninth National Symposium on Research in Music Behaviour, Canon Beach, Oregon, U. S. A.
 16. LeBlanc, A., Colman, J., McCrary, J., Sherill, C., i Mailn, S. (1988). Tempo preferences of different age music listeners. *Journal of Research in Music Education*, 36 (3):156-168.
 17. LeBlanc, A., i Cote, R. (1983). Effects of tempo and performing medium on children's music preference. *Journal of Research in Music Education*, 31 (1):57-66.
 18. LeBlanc, A., i McCrary, J. (1983). Effect of tempo on children's music preference. *Journal of Research in Music Education*, 31 (4):283-294.
 19. LeBlanc, A., Jin, Y. C., Stamou, L., i McCrary, J. (1999). Effect of age, country, and gender on music listening preferences. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 141: 72-76.
 20. LeBlanc, A., Jin, Y., Chen-Hafteck, L., de Jesus Olivera, A., Oosthuysen, S., i Tafuri, J. (2000-2001). Tempo preferences of young listeners in Brazil, China, Italy, Sout Africa, and the United States. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 147:97-102.
 21. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2010). Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.
 22. Nastavni plan i program za osnovnu školu (2006) Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.
 23. Peery, J. C., i Peery, I. W. (1986). Effects of Exposure to classical music on the musical preferences of preschool children. *Journal of Research in Music Education*, 34 (1):24-33.
 24. Reimer, B. (Ed.) (2002). *World Musics and Music Education. Facing the Issues*. Reston, VA: MENC.
 25. Sam Palmić, R. (2010). Native music, a multicultural society and primary education. In: N. Kalyoncu, D. Erice and M. Akyuz (eds.). *Music and Music Education Within the Context of Socio-Cultural Changes. Proceedings of the 18th EAS congress, 26.–29. april 2010, Bolu: European Association for Music in Schools, Abant Izzet Baysal University*, pp. 415–424.
 26. Sam Palmić, R. (2013). Traditional music as co-construct of intercultural music education. *Journal of Contemporary Educational Studies*, 1:60-76.
 27. Sims, W. L. (1987). Effect of tempo on music preference of preschool through fourth-grade children. U: C. K. Madsen i C. Prickett (ur.), *Applications of research in music behavior* (pp. 15-25). Tusacaloosa, AL: University of Alabama Press.
 28. Sims, W. L., i Cassidy, J. W. (1997) Verbal and operant responses of young children to vocal versus instrumental song performances. *Journal of Research in Music Education*, 45 (2): 234-244.

29. Volk, T. M. (1998). Music, education, and multiculturalism: Foundations and principles. New York: Oxford University Press.
30. Whitters-Ross, H. K. (1999). Multicultural Folksongs in Presenting Cultures in a Sixth-Grade Social Studies Classroom. Unpublished doctoral Dissertation, University of South Carolina.

STUDENT'S MUSICAL PREFERENCES OF THE WORLD MUSICS AND THE CROATIAN TRADITIONAL MUSIC

Summary: *This paper explores the primary school student's preferences of the world musics and the Croatian traditional music. As a part of the research a questionnaire and sound questionnaire were administered to 159 pupils attending the third and the seventh grade. The results do not confirm the connection between gender and preferences of the world musics and the Croatian traditional music. The relationship between age, performing media and tempo and preferences of the world musics and the Croatian traditional music was observed. Although we anticipated that participants preferred the Croatian traditional music because they are familiar with that music, it was found that they showed greater preferences of the world musics. Consequently, the importance of introducing the world musics and the Croatian traditional music in music classes as early as possible is emphasized in the paper.*

Key words: *intercultural music education, music classes, singing, listening to music.*